

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง (Literature Review)

อ.ดร.ขวัญฉัตร วงศ์จันทร์ทิพย์

ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม

- วรรณกรรม หมายถึง ผลงานเขียนทางวิชาการที่เป็นเอกสารที่อยู่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ได้มีการจัดไว้อย่างเป็นระบบ
- การทบทวนวรรณกรรม (Literature review) หมายถึง การค้นคว้า ศึกษา รวบรวม และประมวลผลงานทางวิชาการ เช่น ผลงานวิจัย บทความ เอกสารทางวิชาการ และตำราที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง หรือประเด็นที่จะทำการวิจัย เพื่อประเมินประเด็น แนวความคิด ระเบียบวิธีการวิจัย สมมุติฐาน ข้อสรุป ข้อเสนอแนะ จากผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ของการทบทวนวรรณกรรม

- เพื่อหาความจริง – เพื่อหาความจริงที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว
- เพื่อให้เลือกสรรปัญหาได้ถูกต้อง – จะทำให้ได้แนวความคิดในการจำแนกลักษณะของปัญหาและสามารถเลือกปัญหาได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น
- เพื่อช่วยในการนิยามปัญหา - การศึกษาค้นคว้าเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อให้ผู้วิจัยเกิดความกระจ่างในปัญหาที่จะทำการวิจัยนั้น
- เพื่อหลีกเลี่ยงการทำวิจัยซ้ำซ้อน - วัตถุประสงค์ที่สำคัญข้อหนึ่งสำหรับงานวิจัยคือ การค้นพบความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ แต่ถ้าหากผลการวิจัยที่ทำไว้แล้วนั้นมีปัญหา ผู้วิจัยอาจจะทำปัญหานั้นซ้ำอีกก็ได้
- เพื่อหาเทคนิคในการวิจัย เช่น เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง เทคนิคการสร้างเครื่องมือ เทคนิคการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยต้องศึกษาอย่างละเอียดก่อนนำมาใช้ในงานวิจัยของตน
- เพื่อช่วยในการแปลความหมายของข้อมูล - ถ้าผู้วิจัยรู้ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มาสนับสนุนด้วยก็จะเป็นการดี
- เพื่อเตรียมการเขียนรายงาน - ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษารายงานที่ผู้อื่นทำมาแล้ว เพื่อนำมาพัฒนาการเขียนรายงานการวิจัยให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการในการทบทวนวรรณกรรม

- การหาเอกสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน - ค้นหาวรรณกรรม รวบรวม และจัดลำดับ ตามความทันสมัย และสิ่งที่เราสนใจ
- การทบทวนเอกสารที่เลือกแล้ว - สรุปย่อข้อมูลวรรณกรรม ตามประเด็นที่เราต้องการวิจัย
- การพัฒนากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี - นำข้อมูลวรรณกรรมทั้งหมดมาสรุป เรียบเรียงใหม่โดยใช้ภาษาซึ่งเป็นของผู้วิจัยเอง และพัฒนากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี

การค้นหาวรรณกรรม – ข้อเสนอแนะในการเลือกวรรณกรรม

- เอกสารและงานวิจัยนั้นๆ มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยของเราอย่างไร และมากน้อยเพียงใด
- ปริมาณนิพนธ์นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มากกว่าในรายงานการวิจัย
- ควรมีเหตุผลในการนำเสนอเอกสารฯ แต่ละเรื่อง
- ถ้าหากผลของการวิจัยมีความขัดแย้งกัน ต้องนำเสนอเอกสารและงานวิจัยฯ ที่มีข้อค้นพบที่สนับสนุนแต่ละฝ่าย
- ถ้ามีงานวิจัยหลายๆ เรื่องที่มีผลการค้นพบเหมือนกัน อาจเลือกนำเสนอเพียงเรื่องเดียว
- จำเป็นต้องเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย

การค้นหาวรรณกรรม – ข้อเสนอแนะในการเลือกวรรณกรรม (ต่อ)

- มีเนื้อหาตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการ
- ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย สมเหตุสมผล ไม่ลำเอียง
- ผู้แต่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในงานที่เขียนเป็นอย่างดีหรือไม่
- หนังสือหรือเอกสารที่ศึกษาต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องเชื่อถือได้
- ควรเลือกหนังสือหรือเอกสารที่พิมพ์จากสำนักพิมพ์ที่เชื่อถือได้

รูปแบบของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- หนังสือหรือตำรา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- วารสารวิชาการ – ควรเป็นวารสารที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือได้รับการยอมรับ เช่น ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index (TCI) Centre) สำหรับวารสารต่างประเทศอาจใช้ค่า Impact Factor หมายถึง จำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่บทความของวารสารนั้นจะได้รับการอ้างอิงในแต่ละปี ผู้วิจัยอาจตรวจสอบการอ้างอิงบทความได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ เช่น ฐานข้อมูล ScienceDirect, Scopus, Google Scholar
- รายงานการวิจัย
- วิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ
- ข่าวสาร
- เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ

แหล่งการสืบค้นวรรณกรรม

- ผู้วิจัยสามารถทำการสืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ 2 วิธี
- การสืบค้นด้วยมือ เช่น ทำการค้นหาเอกสารที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย หรือค้นหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลรายงานการวิจัยเกี่ยวกับตลาดทุนจากห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีนี้มีข้อจำกัด คือ ผู้วิจัยต้องอยู่ ณ แหล่งข้อมูลนั้นๆ จึงไม่เหมาะต่อผู้วิจัยที่อยู่ไกลจากแหล่งข้อมูล
- การสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นวิธีที่นิยมมากในปัจจุบัน เพราะสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

แหล่งการสืบค้นวรรณกรรม (ต่อ)

- การใช้เครื่องมือช่วยในการสืบค้น เช่น www.google.com สามารถใช้คำสำคัญเพื่อค้นหา เช่น งบการเงิน จะได้ผลลัพธ์เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นหนังสือ บทความวิจัย ข่าวสาร เป็นต้น รูปแบบเอกสารอาจเป็น PDF, Microsoft Word, Microsoft PowerPoint เป็นต้น ผู้วิจัยต้องกรอง คัดเลือกว่าเอกสารใดเหมาะสมที่จะใช้อ้างอิงในงานวิจัยที่ศึกษา
- ฐานข้อมูลวิชาการและวารสาร:
 - Google Scholar: เป็นเครื่องมือค้นหาค้นหาบทความวิจัย บทความ และเอกสารวิชาการอื่นๆ จากหลากหลายแหล่ง
 - Scopus: เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมบทความวิจัยและวารสารวิชาการหลายสาขาวิชา
 - Web of Science: เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความครอบคลุมของบทความวิจัยและบทความในหลากหลายสาขาวิชา
 - JSTOR: รวมถึงบทความวิชาการ หนังสือ และแหล่งข้อมูลดิจิทัลอื่นๆ

แหล่งการสืบค้นวรรณกรรม (ต่อ)

- การใช้เครื่องมือช่วยในการสืบค้น เช่น www.google.com สามารถใช้คำสำคัญเพื่อค้นหา เช่น งบการเงิน จะได้ผลลัพธ์เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นหนังสือ บทความวิจัย ข่าวสาร เป็นต้น รูปแบบเอกสารอาจเป็น PDF, Microsoft Word, Microsoft PowerPoint เป็นต้น ผู้วิจัยต้องกรอง คัดเลือกว่าเอกสารใดเหมาะสมที่จะใช้อ้างอิงในงานวิจัยที่ศึกษา
- ฐานข้อมูลวิชาการและวารสาร:
 - Google Scholar: เป็นเครื่องมือค้นหาค้นหาบทความวิจัย บทความ และเอกสารวิชาการอื่นๆ จากหลากหลายแหล่ง
 - Scopus: เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมบทความวิจัยและวารสารวิชาการหลายสาขาวิชา
 - Web of Science: เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความครอบคลุมของบทความวิจัยและบทความในหลากหลายสาขาวิชา
 - JSTOR: รวมถึงบทความวิชาการ หนังสือ และแหล่งข้อมูลดิจิทัลอื่นๆ

เทคนิคการทบทวนวรรณกรรม

- การใช้คำค้นหาที่หลากหลาย: ใช้คำค้นหาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้คำค้นหาที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันเพื่อเพิ่มโอกาสในการค้นพบข้อมูลที่ครอบคลุม
- ค้นหาและคัดเลือกแหล่งข้อมูล: ใช้ฐานข้อมูลวิชาการและวารสารที่น่าเชื่อถือ เช่น Scopus, Web of Science, JSTOR, Google Scholar
- วิเคราะห์และประเมินผลวรรณกรรม: อ่านบทความและแหล่งข้อมูลที่คัดเลือกมาอย่างละเอียดสรุปและวิเคราะห์เนื้อหา โดยพิจารณาถึงวิธีวิจัย ผลลัพธ์ ข้อสรุป และข้อจำกัดของแต่ละบทความ ประเมินความน่าเชื่อถือและความสำคัญของแหล่งข้อมูล
- ทำตารางสรุปการทบทวนวรรณกรรม

เทคนิคการทบทวนวรรณกรรม (ต่อ)

- ตัวอย่างตารางสรุปการทบทวนวรรณกรรม

ผู้แต่ง (ปี)	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ประชากร	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	วิธีการวิเคราะห์	ผลการศึกษา
1.							
2.							
3.							

- ลงมือเขียนเรียงความส่วน การทบทวนวรรณกรรม

ข้อควรหลีกเลี่ยงในการทบทวนวรรณกรรม

- การคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่ไม่เหมาะสม
- การไม่ครอบคลุมแหล่งข้อมูลที่สำคัญ
- การไม่อัปเดตข้อมูลล่าสุด
- การลอกเลียนงานวิจัยของผู้อื่น (Plagiarism) ***
- การไม่พิจารณาข้อจำกัดของงานวิจัยก่อนหน้า
- การใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ

การเขียนทบทวนวรรณกรรม

- การเขียนทบทวนวรรณกรรม อย่าเขียนเป็นแบบขนมชั้น คือ หนึ่งชั้นเขียนบรรยายงานหนึ่งชั้นแล้วจบ แล้วขึ้นย่อหน้าใหม่ถึงงานชั้นที่สอง เป็นลักษณะนี้ไปอย่างต่อเนื่องจนได้หลายชั้น แล้วเขียนอ้างอิงกำกับซึ่งในแต่ละชั้นหรือแต่ละย่อหน้าเพียงแต่เขียนว่า งานนั้นศึกษาโดยใคร ปีไหน ทำอะไร ทำอย่างไร และผลการศึกษาอะไร แล้วจบย่อหน้านั้นๆ โดย มิได้เชื่อมโยง ร้อยเรียงงานที่ทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมทั้งมิได้เชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการอ่านทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องสู่งานวิจัยที่ศึกษาเลย

การอ้างอิงตามหลัก APA 7th

- เปิดเอกสารประกอบ เรื่อง การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม-รูปแบบ-APA-7th

ตัวอย่างการทบทวนวรรณกรรม

- บทความวิจัย _ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานของนิติบุคคลในจังหวัดกาญจนบุรี <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JFAC/article/view/248891/170658>
- สารนิพนธ์ – ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี เอกสารประกอบการเรียน Class 3
- สารนิพนธ์ - ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดค่าบริการทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในจังหวัดเชียงใหม่ เอกสารประกอบการเรียน Class 3